

Irtóhadjárat indult a ponyvaregények és népköltők ellen

Tízpengős rémregények a cselédszobákban — Népköltők — engedély nélküli könyöradománygyűjtők

(Saját tudósítónktól.) Ponyvaregények és népköltők ellen a közigazgatási hatóságok irtóhadjáratot indítottak. Budapesten és az országban mindenütt kiirtják a ponyvaregényeket, amennyire ez egyáltalában sikerülhet és megakadályozzák, hogy mezitlábás népköltők egy szál lapra nyomtatott primitív műveiket rásózzák a kisemberekre.

Erről a közigazgatási tisztogatásról a következőket mondta a *Pesti Napló* munkatársának:

— Hihetetlen pusztítást végzett úgy Budapesten, mint vidéken a ponyvairódaleom. Nemcsak erkölcsi rombolást okozott, hanem tekintélyes pénzüsségeket vont el a komoly irodalom elől éppen attól a rétegtől, amelyiket leginkább kellene a tisztességes irodalommal megismertetni.

Tíz pengő egy folytatásos rémregény

— Kétféle ponyvaregény került ugyanis forgalomba. Az egyik egy befejezett rémtörténetet talált fel 16 oldalon, színes borítékkal, 10 vagy 20 fillérért. A másik fajta már folytatásokban adta a rémtörténetet, fantasztikus címekkel, amelyek alkalmasak arra, hogy az alacsonyabbrendű olvaszközönség fantáziáját megragadják és rábíráják a füzetes rémregény megvásárlására. Az egyiknek például ez a címe: *A vörös grófnő halálsohájának véres titka*. Ehez hasonló más címekkel forgalomba hoztak füzetekben borzalmasan megírt és feltálatl háborzongató történeteket, tele vérrel és szennyel, heti folytatásokban, 16 oldalankint 10 fillérért. A ponyvaregényterjesztők a füzerekek és tejesek kihordóival állapodtak meg és azok vitték a rémregényeket a cselédlányokhoz. Ilyen módon sikerült a rémhistóriákat hihetetlen mennyiségben elterjeszteni úgy Budapesten, mint a vidéken és az óriási példányszám mellett a rémregényterjesztők nagy üzletet csináltak. Van olyan füzetes ponyvaregény, amelyik 100 folytatásban jelent meg és így egy ilyen rémhistóriáért 10 pengőt szedtek ki a cselédlányoktól. Tíz pengőt egy ponyvaregényért, amikor a magyar könyv mai olcsósága mellett ezért a pénzért több komolyértékű és szórakoztató kötetet lehet vásárolni.

— Nemcsak irodalompartólásból indult meg a hadjárat a ponyvaregény ellen, hanem mérgező hatású tartalmuk miatt és az alapjáiban véve rászédett cselédlányok megvédése érdekében.

Tilos az uccán a ponyvaregény

— Ma már az a helyzet, hogy uccai árusítást és így a ponyvaregényeknek házakba való kihordását egyetlenegy esetben sem engedi meg a hatóság és ha kiderül, hogy valaki mégis házal, vagy uccán elad ponyvaregényt, úgy az ellen a kihágási eljárást a rendőrség, vagy az illetékes szolgabírói hivatal megindítja. A ponyvaregény elleni hadjáratban Pest megye halad az élen, itt garázdálkodtak a legjobban a füzetes regényterjesztők és itt érte őket a legnagyobb csalódás, mert az elmúlt időben rendszeres razzták voltak, amelyek során elkobozták minden Nick Cartert, Buffalo Billt és hasonló kalandorrégényt.

— Miután az ilyen ponyvaregényekre terjesztési engedélyt nem ad a hatóság, azokat az uccai kioszkokban sem szabad árusítani és intézkedés történt arra nézve is, hogy Budapesten megfelelően ellenőrizzék a kioszkokat s más uccai árusítóhelyeket. Ha találának Nick Cartereket, úgy elkobozzák és a terjesztők ellen eljárást indítanak.

— Sajnos, azt nem tudjuk megakadályozni, — folytatta előadását informátorunk — hogy könyvkereskedők ne foglalkozzanak ilyen ponyvaregényekkel, mert hiszen iparigazolvány alapján dolgoznak. Itt is azonban valami megoldást keresünk.

Elszaporodtak a „népköltők”

Ezután érdekes képet kaptunk arról, hogy vidéken az utóbbi időben nagyon elszaporodtak a népköltők. Többnyire egyszerű, tanulatlan emberek, akik munkát nem kapnak, vagy nem is keresnek és a könnyű megélhetés céljából — verselnek. Ezek a népköltők egy nyolcadrés papírlapra kinyomatják verseiket és saját maguk terjesztik a házakban. Egy-egy ilyen egy lapra kinyomatott bárgyú versért 10 fillért kérnek és erőszakosan ráköirojálják az emberekre. Tekintve, hogy a hatóságok ebben az eljárásban engedély nélküli könyöradománygyűjtést látnak, az utolsó időkben a népköltők ellen is megindították az irtóhadjáratot és lehetetlenné teszik működésüket.

A „népköltők” közül a legismertebb egy Bors János nevű fiatalember, akit a mezitlábás népköltőnek neveznek. Néhány elkobzott röpversét rendelkezésünkre bocsátottak. Az egyiket a következők olvashatók:

Ara csak 10 fillér.

55-ik költeményem.

Szűz Mária születésnapja.

A kisasszony dicsőséges ünnepe.

Irtó és zenésítette Bors János költő.

A vers első sora így szól:

Kisasszony, ó áldott gyöckér-magzat.

Egy másik röpvers a következő:

165-ik költeményem.

Ismét nyomtatodny!

Könnyekig megható ez!

Anyai szív!

Ezután következik maga az otromba vers, vége után pedig a következő megjegyzés:

Ezúton számos támogatásért alázatosan esedezem.

Utánnomads tilos!

Bors János egy másik műve: *Sötét uccák! Szívszaggató történet!*

A lefoglalt ponyvaregényeket és népköltőműveket részben a Nemzeti Múzeumnak, részben a bűnügyi múzeumnak adják át. T. G.